

pénzem és...

a befektetési életbiztosítások

(unit linked biztosítások)

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete szükségesnek tartja, hogy a pénzügyi szervezetek ügyfelei megfelelő tájékoztatást kapjanak a különböző szolgáltatásokról és azok kockázatairól. A felügyelet hasznos tudnivalók, tanácsok közreadásával segíti a fogyasztókat felelős – gyakran anyagi helyzetüket meghatározó – döntéseik meghozatalában. Ennek érdekében jelenteti meg tájékoztató füzeteit.

Jelen kiadvány a befektetési életbiztosítások rendszerének működéséről ad áttekintést.

Pénzem és...
a befektetési életbiztosítások

Köszönjük a Magyar Biztosítók Szövetségének szakmai támogatását.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének kiadványa

1013 Budapest, Krisztina krt. 39.

Telefon: 489-9100

Fax: 489-9102

Internet: www.pszaf.hu

© PSZÁF

Minden jog fenntartva

A kézirat lezárva: 2003. június 12.

VÁLTOZATOS ÉLETBIZTOSÍTÁSOK

Amikor életbiztosításokról beszélünk, sokan csak a halálesetre szóló típust kötik e fogalomhoz. **A kockázati haláleseti biztosításnál** akkor fizet a biztosító, ha az ügyfél a szerződés időtartama alatt elhalálozik. Az ilyen típusú szerződések nemcsak a hátramaradott családnak jelenthetnek komoly anyagi segítséget, de például az egyes bankok által az ingatlan kölcsönök mellé kért hitelfedezeti életbiztosítások esetében is fontos szerepet kaphatnak. Ha viszont az ügyfél lejáratkor életben van, e formánál nincs kifizetés.

Az **elérési típusú életbiztosításoknál** – amelyek önállóan jobbra nem, csak a haláleseti típussal együttes „építőkockaként” léteznek – az ügyfél, vagy az általa megjelölt kedvezményezett a jellemzően 10-15 évnyi futamidő lejártát követően jut hozammal megnövelt pénzéhez. Ehhez persze arra is szükség van, hogy a szerződésnek megfelelően fizessük díjunkt az adott biztosítónak. E megoldás elsősorban azoknak ajánlható, akik rendszeres befizetéseikkel előtakarékoskodni is szeretnének későbbi éveikre. Az elérési és a haláleseti alapforma ötvözetét: a lejáratot követően, de egyúttal halál esetén is fizető **vegyes életbiztosításokat** választja a legtöbb állampolgár itthon.

Ami a szolgáltatás módját illeti, egyes esetekben a biztosító a szerződés lejártát követően nem egy összegben, hanem járadék formájában, akár az ügyfél élete végéig folyósított „pótnyugdíjként” rója le tartozását. Lehetséges úgy is szerződni – például előtakarékoskodva gyermekünk jó pár év múlva várható érettségijére, házasságára –, hogy ismerjük a lejárat konkrét időpontját és akkor mindenképp szeretnénk a kifizetéshez jutni (e típust term fix életbiztosításoknak nevezik). A magunké mellett egyúttal akár egy másik személy életére, például házastársunkéra is – igényelhetünk szolgáltatást biztosítónktól, s természetesen vannak munkáltatók számára kínált **csoportos életbiztosítások** is.

BIZTONSÁG VAGY HOZAM?

Ha életbiztosításunkat befektetésként fogjuk fel, **viszonylag biztonságos módszert választottunk pénzünk fialtatására.** A hagyományos módozatoknál ugyanis a biztosítók díjként befizetett pénzünk nagy részét szigorú jogszabályi előírások alapján maguk fektethetik be, mégpedig többféle, kevésbé kockázatos eszközben helyezve el azt (jellemzően 80 százalékban állampapír és kötvény, s jóval kisebb arányban részvény). A biztosító kockázatvállalásáért „cserébe” viszont azzal is számolnunk kell: **a szerződés lejáratakor elért hozam gyakorta elmarad például a bankok által kínált kamatoktól.** (A két típus ráadásul nehezen hasonlítható össze, hiszen a hitelintézetek nem kínálnak 10 éves, vagy annál is hosszabb lekötésű lakossági betéteket, és – a biztosítókkal ellentétben – ügyfelük halála esetén nem fizetnek ki biztosítási összeget)

A pénzügyminiszter időről időre rendeletben állapítja meg azt az ügyfelek számára az életbiztosításoknál garantálható hozam lehetséges maximumát, az úgynevezett technikai kamatlábat. Ez a 2002 januárja után kötött szerződéseknél jelenleg évi 4 százalék, a korábbi keletűeknél magasabb. A biztosítók ez alapján szabják meg (a „plafontól” gyakorta lefelé eltérve), hogy mekkora minimális kamatot garantálnak az ügyfél klasszikus életbiztosítása után. Ha a biztosító az ügyfélpénzekből képzett matematikai tartalék befektetéséből ennél magasabb hozamot ér el, az elért többlet legalább 80 százalékát szintén vissza kell juttatnia az ügyfélnek. A biztosítók döntő része jelenleg a befektetéseken elért hozam 85-90 százalékát adja vissza, de a pontos mértékről célszerű szerződéskötés előtt tájékozódni az **előzetesen kötelezően mellékelendő részletes feltételeket** végigolvasva. Persze az ígéreteken túl legalább ennyire fontos, hogy a biztosító ténylegesen mekkora hozamot realizál: a gyenge hozam 90 százaléka lehet kevesebb, mint a jó hozam 80 százaléka.

A legalább 10 éves időtartalmú élet- és nyug-

díjbiztosítások esetében az állam adókedvezmény is nyújt. A személyi jövedelemadóról (szja) szóló – s 2003-tól kedvezően módosított – törvény szerint, e konstrukciók után az adóévben befizetett biztosítási díj 20 százalékaival, de maximum évi 100 ezer forinttal csökkenthető az ügyfél személyi jövedelemadója. Ez alapján könnyű kiszámolni: az adókedvezményt évi félmillió forint biztosítási díj befizetésével használhatjuk ki maradéktalanul. Ha a 20 százalék magában esetleg nem „töltené ki” a 100 ezer forintos kedvezményes keretet, az előző évhez képest a tárgyévben befizetett esetleges díjtöbblet 10 százaléka is elszámolható szja-kedvezményként. Adózási szempontból viszont rendkívül rosszul járunk, ha 10 éven belül próbálunk pénzhez jutni életbiztosításunkból.

HOSSZÚ TÁVÚ DÖNTÉS

Mindez egyúttal azt is világossá teszi: az életbiztosítás – más megtakarítási formákkal ellentétben – meglehetősen **hosszú távú konstrukciónak** számít. Az ügyfél rosszul járhat, ha akár a szerződés lejárta előtt, vagy akár 1-2 év után ki akarna „szállni”, hiszen befizetett pénzénél minden bizonnyal jóval kisebb összeget kap majd vissza. Sőt, egyes konstrukcióknál egyáltalán nincs lehetőség a szerződés 2 éven belüli visszavásárlására.

A jelenség oka, hogy az első időszakban nem az „ügyfél díjtartalékába” kerül befizetett pénzünk, hanem azt a biztosítók, szükségszerűen, saját kezdeti költségeikre – így ügynökeik ügyfélszerzési jutalékának kifizetésére, ha szükséges, a szerződés megkötése előtti orvosi vizsgálatra stb. – fordítják.

Az életbiztosítás tehát csak idővel fordul számunkra is „termőre”, s **a futamidő alatt nehezen pénzzé tehető** (más szóval alacsony likviditású) **megtakarítási formának** számít. Csak abban az esetben kössünk életbiztosítást, ha világos, konkrét célunk van a megtakarítással, ha anyagilag megengedhetjük magunknak a díjak befizetését, és képesek va-

gyünk hosszú távon is nélkülözni a szükséges összeget! Nem szabad hinnünk azoknak a biztosítási üzletkötőknek sem, akik az értékesítés során a banki folyószámlák rugalmasságával kecsesgetnek az életbiztosítási forma előnyeit ecsetelve. Ha egy üzletkötő több éve megkötött szerződésünket felbontatná, és helyette egy új, úgymond „korszerűbb” módozatot köttetne velünk egy másik társaságnál, a döntés előtt alaposan mérlegeljük helyzetünket. **Körültekintően tájékozódjunk a következményekről,** főképp arról: milyen veszteségekkel jár a régi szerződés felmondása és melyek az új megkötésének költségei.

Ha átmeneti anyagi gondunk van, a mindenképp veszteséget okozó visszavásárlás helyett sokkal hasznosabb – a szerződési feltételek rendelkezéseitől függően – **a díjfizetés időleges szüneteltetését** kérni a biztosítótól. Lehetőség van a díjfizetés végleges megszüntetésére, ami viszont a lejáratkor esedékes szerződéses összeg csökkenésével jár együtt (ezt hívják díjmentes leszállításnak). Maradékjogaink érvényesítése mellett lehetőségünk van arra is – már ha a szerződési feltételek is megengedik –, hogy a már befizetett díj terhére kötvénykölcsonnt vegyünk fel biztosítónktól. Ám ebben az esetben valószínűleg meglehetősen magas kamatokkal kell majd szembe-sülnünk.

HAGYOMÁNYOS MÓDOZATOK

KONTRA BEFEKTETÉSI TERMÉKEK

Magyarországon 1997 óta a klasszikus módozatok mellett **befektetési egységekhez kötött – elterjedtebb néven unit linked – biztosítások** is köthetők. Ezek a kilencvenes évek középső harmadára jellemző kitűnő tőzsdei részvényhozamok nyomán viharos gyorsasággal terjedtek el.

A unit linked esetében nem a biztosító, hanem bizonyos korlátok közt mi magunk dönthetjük el, hogy milyen befektetési stratégiát választunk díj-

tartalékunk fialtatására. Ennek módja, hogy a biztosító által létrehozott különböző **eszközalapok** közül kedvünkre választhatjuk ki: biztonságos, átlagos vagy netán a kockázatos, ám magasabb hozamot ígérő eszközalapba fizetjük be díjunkat. Lehetőségünk van arra is, hogy befektetésünket megosszuk, egyszerre több eszközalapban elhelyezve pénzünket. Sőt – általában külön költség fejében – menet közben is **váltogathatunk, át is csoportosíthatunk pénzt az alapok között.**

Az elsősorban befektetési jellegűnek számító unit linked konstrukció halálesetre szóló biztosítási fedezettel is rendelkezik. Igaz, ez gyakorta kisebb kifizetést szavatol a klasszikus életbiztosításokéval összehasonlítva. Emellé számos biztosítónál egyéb kiegészítő biztosítások (jellemzően betegség- és baleseti kockázatok ellen oltalmat nyújtó fedezetek) is köthetők.

A piaci szereplők között jelenleg akad olyan, amelyik 4, mások viszont immár 10-14 féle eszközalapot hoztak létre. Ajánlataikban egyaránt ott vannak a hazai és nemzetközi (állam) kötvény- és részvényalapok, de akad példa pénzpiaci-, befektetési jegy- és természetesen vegyes összetételű alapokra is. **Választásunk csak az értékpapír típusára vonatkozhat:** a kockázati fokot nevezhetjük meg, nem azt, hogy konkrétan például milyen vállalat részvényeibe vagy kötvényeibe helyeznénk tőkénket. Döntésünknek megfelelően a biztosító által megbízott vagyonkezelők szakemberei forgatják pénzünket a továbbiakban.

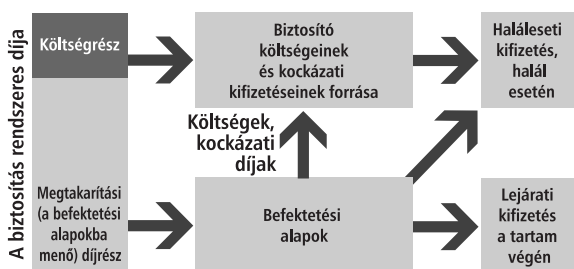
A választás szabadsága, a különböző értékpapírcokhoz való közvetlenebb hozzáférés azonban egyúttal nagyobb kockázatot is rejt magában. Való igaz, hogy akár szép hozamot is elérhetünk, de **rossz döntés esetén pénzünk jelentős részét is elveszíthetjük.** Utóbbi esetben a biztosító nem vállal magára semmilyen felelősséget. Bár elvételre akadnak fix kifizetésű eszközalapok is, a biztosítók döntő többsége e formánál nem szavatol minimális garantált kamatot sem.

Befektetési életbiztosításunk majdani hozama nyilvánvalóan attól függ majd, hogy hogyan milyen teljesítményt nyújtanak a választott pénz- és tőkepiaci eszközök, értékpapírok.

Tavaly például az előzetes számok szerint a legnagyobb hazai biztosítók kötvény, pénzüpiaci és vegyes alapjai is átlagosan 8-9 százalékos bruttó – a haláleseti biztosítási díjrész és a költségek levonása előtti – éves hozammal zártak, ugyanakkor a magyar részvényalapok hozamátlagja negatív volt.

Előfordulhat tehát, hogy választott eszközalapunk számai rossz teljesítményt, netán csökkenést mutatnak. Ebben az esetben is **felelősségteljesen kell kezelnünk befektetésünket**: ha ilyenkor a „padlón szállunk ki”, azaz más eszközalapba helyezjük át pénzünket, azzal bizonyosan realizáltuk veszteségünket. E döntés helyett **célszerűbb lehet kivárnunk az előbb-utóbb várható újabb növekedési periódust**.

A UNIT LINKED BIZTOSÍTÁSOK DÍJSZERKEZETE

Az eszközalapok teljesítményét értékelve a rövid, egy-két havi időszakok helyett minél hosszabb, lehetőleg **több éves időtávot próbáljunk áttekinteni**. A legpontosabb képet akkor kaphatjuk eszközalapunk növekedési teljesítményéről, ha azonos futamidőre az ugyanolyan típusú értékpapírok hivatalos mutatójával (viszonyszámával) – magyar részvényalap esetén például a Budapesti Értéktőzsde hivatalos részvényindexének, a BUX-nak, állam-

kötvények esetében pedig Maxcomp. vagy a MAX-indexnek a teljesítményével – vetjük össze azt. Ne felejtsünk el egy másik fontos szabályt sem: **az eszközalapok korábbi teljesítménye nem jelent semmilyen garanciát a jövőbeni várható hozamokat illetően.** Ha egy biztosító múltbeli számsorokat közöl velünk, fel kell hívnia a figyelmet, hogy annak legfőbb **tájékoztató** szerepe lehet.

NEM BEFEKTETÉSI ALAP

Egyes biztosítók szívesen hangoztatják, hogy a unit linked biztosítás egyesíti magában a vegyes életbiztosítások által kínált előnyöket (kifizetés halálesetkor vagy a szerződés lejártakor) a befektetési alapok által kínált hozamokkal. Első látásra valóban szám-talan hasonlóságra bukkanhatunk a befektetési alapok és a unit linked eszközalapjai között. Ám ismételen emlékeznünk kell arra: a unit linked jellemzően hosszú távra szóló, nehezen készpénzzé tehető, befektetési elemet is tartalmazó biztosítás.

Önálló adótámogatási rend vonatkozik rá, és – alább taglalandó módon – a hozzá kötődő ügyfélköltségek is jelentősen különböznek a befektetési alapokéitól.

Mindkét típus esetében – gyakorta ugyanazon cégekhez tartozó – megbízott vagyongazdálkodók foglalkoznak befektetésünkkel és azoknak az egyéni számlákon lévő aktuális értékét **befektetési egységekben** tartják nyilván. Ez a módszer egyúttal azt is lehetővé teszi számunkra, hogy – a klasszikus életbiztosításokkal ellentétben – akár naponta nyomon kövessük díjtartalékunk gyarapodásának ütemét. Nincs azonban könnyű dolgunk: a befektetési egységek napi aktuális értékét mutató számsorok elérése – ellentétben a befektetési alapokról szóló rendszeres sajtócikkekkel – egyelőre meglehetősen körülményes.

A unit linked biztosítás akár a kispénzű emberek befektetése is lehet: az e biztosítási formát kínáló mintegy 15 hazai biztosító többségénél már akár havi 4-6 ezer forint rendszeres díj befizetésével is köthetünk szerződést. Akadnak persze havi mini-

mum 15 ezer forint befizetését igénylő, exkluzívabbnak számító konstrukciók is.

A folyamatos megtakarítást kínáló típus mellett itthon léteznek **egyszeri díjas unit linked biztosítások** is. Mint nevük is mutatja, ezeknél csak egyetlen alkalommal, közvetlenül a szerződés megkötését követően fizetünk be nagyobb összegű – általában minimum 100-200 ezer forintra rúgó – díjat. Az egyszeri díjas típus a folyamatos befizetésű társához képest akár jövedelmezőbb is lehet a biztosító számára, mivel mentesül a rendszeres befizetések adminisztrációjának terheitől. Biztosítottként ugyanakkor az egyszeri díjas változatnál csak a befizetés évére vonatkozóan, azaz egyszer vehetjük igénybe a konstrukcióhoz kötődő adókedvezményt.

A unit linked rugalmassága lehetővé teszi, hogy havi, negyedéves, féléves, esetleg éves rendszeres díjfizetésünk mellett esetleg – ha anyagilag éppen jobban állunk – **egyszeri rendkívüli** összegeket is elhelyezzünk biztosítónknál. Több százezer, esetleg millió forintos rendkívüli befizetés esetén egyes biztosítók 1-2 százaléknyi prémiumot (tehát egyfajta többletdíjat) is jóváírnak számlánkon.

TÖBBFÉLE KÖLTSÉG

A unit linked esetében helyzetünket nem könnyíti meg, hogy a biztosítók ügyfélszemmel nézve kissé bonyolult – és olykor egymással is nehezen összehasonlítható – költségstruktúrákat alakítottak ki.

A költségek a következők:

- **Eladási és vételi árfolyamkülönbség.** A biztosítók egyrészt az eszközalapokban nyilvántartott egységeinknél (saját szemszögükből nézve) eladási és vételi árfolyamot szabnak. Úgy tekintik, hogy amikor díjat fizetünk be, akkor egységeket adnak el nekünk, amikor pedig a biztosítók szolgáltatására kerül a sor, akkor ők vesznek vissza egységeket tőlünk. Természetesen az **eladási árfolyam a magasabb**, ami magyarul azt jelenti: a biztosítótársaságok – jellemzően 5-6 százaléknyi

– részt elvonnak díjunkból, mégpedig közvetlenül a befizetést követően. A díjtartalékunkra elért hozamot tehát az első pillanattól fogva csak e levonást figyelembe véve számíthatjuk ki.

- **Levonás a kezdeti költségeknél.** További terhet jelent, hogy a biztosítók egyfajta kezdeti költséget is elvonnak tőlünk, elsősorban azért, hogy abból fizessék ki az ügyfél megszerzése miatti terheiket. Ezt úgy oldják meg, hogy kezdeti befizetéseink egy részét – például az első egy-két év díjából 100 ezer forintnyit – úgynevezett kezdeti egységként tartják nyilván, és azokból az egyéb (felhalmozásinak nevezett) egységektől eltérően költségrészt vonnak el. A rendszerint minden év elején esedékes levonás akár 10 esztendőre is szólhat, és mértéke akár a kezdeti egységek 5 százalékára is rúghat. Akadnak olyan biztosítók, amelyek azt állítják: náluk nincs kezdeti költség. Előfordulhat azonban, hogy utóbbiak **alapnyitási díj, alapkezelési vagy tőkegyűjtési költség** elnevezéssel mégis hasonló mértékű, a díjbefizetések százalékában számított jutalékot vonnak el.
- **Adminisztrációs költség.** A piac szereplői harmadsorban még fix összegű – általában havi 100-400 forintnyi – adminisztrációs vagy kezelési költséget is felszámítanak. E költség mértéke rendszerint évről évre az infláció függvényében növekedik.
- **Alapváltási díj.** Egyes biztosítók már az első alkalommal, mások viszont csak a második vagy harmadik alkalom után számítanak fel külön díjat akkor is, ha az ügyfél át akarja rendezni befektetésének összetételét, azaz váltani akar az eszközalapok között. Néhány biztosító e módosításokért is fix, esetenként 400-1500 forint közötti díjat számít fel, mások viszont az áthelyezett összeg 2,5-3 ezreléknyi részét kérik el (ám általában itt is 2000-3000 forintban maximalják e költséget).

■ **Biztosítási kockázati díj.** Az ügyfélterhek mellé még hozzá kell számítani a biztosítási kockázat fejében felszámított költséget is. Ennek mértéke elsősorban **szervződésünk egyedi jellemzőitől** – elsősorban nemüinktől, életkorunktól, s a halálesetre szóló fedezet mellé kért kiegészítő biztosításoktól – függ. Mint említettük, a biztosítók által az egyes eszközalapokra megadott éves bruttó hozamot e tétel levonása előtt számítják. Még inkább körülményessé teszi e levonás pontos mértékének megismerését, hogy a kiegészítő biztosítások díja általában fix, míg a halálesetre szóló „mozgó”: mértéke az eszközalapokban lévő összes egység aktuális értékétől függ.

A biztosítók szerződési feltételeiben megszabják a felszámított költségfajtákat. Az ügyfelek azonban ezek tényleges értékével sokszor csak akkor szembesülnek, amikor már megkötötték a szerződést és megkapták egyenlegértékesítőjüket is. **Célszerű ezért előzetesen részletes tájékoztatást kérnünk** arról, hogy a biztosító összeg szerint **milyen mértékű és típusú költségeket** kíván érvényesíteni.

VILÁGOS SZERVZŐDÉSI FELTÉTELEK

Más biztosításokhoz hasonlóan a unit linked termékeknél is érvényes alapelv, hogy az ügyfél bizonyos **többletjogokkal** rendelkezik a biztosítóval szemben (állampolgárként például menet közben felmondhatjuk életbiztosításunkat, a másik fél viszont nem). **A biztosító nem módosíthatja a szerződést egyoldalúan**, az abban meghatározott alapos ok nélkül. Nem szűrhet le magának pluszjogokat a szerződés bármely feltételének egyoldalú értelmezésével. Nincs mód arra sem, hogy a szerződési feltételek révén a biztosító aránytalanul hosszú vagy nem megfelelően megszabott határidőt szabjon magának szolgáltatása teljesítésére. A biztosítónak kötelessége az is, hogy a bonyolultnak számító biztosítások – ilyen a unit linked is – esetében külön tájékoztatást adjon általános szerződési feltételeiben a termék sajátossága-

iról és az azzal kapcsolatos speciális kockázatokról. Ezen túlmenően javasolt, hogy a szerződési feltételek szövege

- közérthető és egyértelmű legyen,
- kiemelt módon (például vastagabb betű típusal) tartalmazza, hogy
 1. a biztosító mely esetekben mentesül a szolgáltatás alól,
 2. mikor köteles csak korlátozott szolgáltatást nyújtani,
 3. mit zárt ki a biztosító a szerződés hatálya alól,
 4. esetleg vannak-e a szokásos szerződési gyakorlattól lényegesen eltérő rendelkezések.

Az életbiztosítás megkötése előtt próbáljunk meg olyan **szerződési feltételeket** beszerezni a biztosítótól, amelynek szövegét egyszerűen és mindennapi nyelven fogalmazták meg. Ragaszkodjunk olyan írásos információkhoz, amelyek áttekinthetők (betűméretük megfelelő, szerkesztésük és tartalomjegyzékük világos) és ha jogszabályra hivatkoznak, pontosan megjelölik annak számát is. A törvény előírása szerint **a biztosítónak a szerződés megkötése előtt kötelessége beszereznie írásos nyilatkozatunkat** arról, hogy megkaptuk a megfelelő tájékoztatást. E nyilatkozatnak azt is tartalmaznia kell, hogy a szerződési feltételek mellett milyen más egyéb írásos dokumentumokat tekinthettünk át. Csak ezek alapos áttanulmányozása után írjuk alá a beleegyező nyilatkozatot!

KÖVETHETJÜK BEFEKTETÉSÜNK

GYARAPODÁSÁT

Biztosítónk évente egyszer köteles írásban, külön költség nélkül tájékoztatni minket unit linked biztosításunk aktuális helyzetéről az elmúlt 12 hónapra vetítve. A kiküldendő levélnek minden évben ugyanarról a naptári napról (például május 31-re) kell tájékoztatnia, s az ezt követő 15 napon belül a biztosítónak el kell jutnia hozzánk. Egy év alatt azonban rendkívül sok minden történhet befekte-

tésünk értékével, így – ha lehet – ennél gyakrabban ellenőrizzük unit linked biztosításunk befektetési egységeinek árfolyamát.

A részletes információnyújtás új előírás a biztosítók számára is, így – a szükséges technikai háttér megteremtéséig – legelső alkalommal, 2003-ban még csak egyes alapadatokat kell postázni a biztosítóknak, ám ezek számát a következő években bővíteni kell.

A leendő részletes tájékoztatónak így tartalmaznia kell, hogy

- eszkozalaponként mennyi befektetési egységgel rendelkezünk,
- mennyi rendszeres és eseti díjat fizettünk be egy év alatt, ezek mikor érkeztek be és mikor fektették be őket,
- a biztosító egyenként milyen típusú és mekkora összegű költségeket vont el,
- milyen szolgáltatást vettünk igénybe, s mekkora maradjogunk értéke
- utasításunkra mikor és milyen arányban hajtottak végre átcsoportosítást az eszkozalapok közt,
- mennyi a befektetési egységek vételi árfolyama a tájékoztatás időpontjában,
- mekkora összegű biztosításunk aktuális szolgáltatási értéke, s mennyi pénzhez jutnánk visszavásárlás esetén.

Külön figyeljünk arra, hogy a biztosító részletesen feltüntesse, hogy milyen címen fizetett ki különböző összegeket számlánkról. A tájékoztatóban fel kell tüntetni, hogy ennek oka biztosítási esemény miatti szolgáltatás, teljes vagy részleges visszavásárlásunk, a kifizetéshez kötődő esetleges külön költségek levonása volt-e, s vannak-e a biztosító által még le nem hívott, de már előírt költségek.

Mindezekon túl az éves tájékoztatónak még tartalmaznia kell

- az általunk választott eszkozalapok nevét,
- azt, hogy a biztosító hol teszi rendszeresen közzé az eszkozalapok befektetési egységeinek aktuális értékét,

- a velünk kapcsolatban álló biztosításközvetítő személy vagy cég nevét, elérhetőségét, vagy a biztosító azon egységének adatait, ahol szerződésünkről részletes tájékoztatást kaphatunk.

Mint korábban említettük, befektetési egységeink nettó értékének állandó nyomon követése ma még meglehetősen nehézkes. Ez annak ellenére igaz, hogy a biztosító minden munkanapon köteles nyilvános tájékoztatást adni ezekről. A legtöbb társaság ezt úgy teszi meg, hogy **internetes honlapján naponta frissíti az eszközértékeket**, illetve **telefonos ügyfélszolgálatán** munkaidőben tájékoztatást ad az aktuális számokról. A jogszabályok szerint a biztosítók elvileg még úgy is tájékoztathatnak minket, hogy ügyfélszolgálati irodáikban kifüggesztik a napi értékeket vagy pedig egy országos napilapban teszik közzé azokat.

■ Magyarországon 1997 óta a klasszikus módzatok mellett befektetési egységekhez kötött – elterjedtebb nevén unit linked – biztosítások is köthetők. Ezek a kilencvenes évek középső harmadára jellemző kitűnő tőzsdei részvényhozamok nyomán viharos gyorsasággal terjedtek el.

A unit linked esetében nem a biztosító, hanem bizonyos korlátok közt mi magunk dönthetjük el, hogy milyen befektetési stratégiát választunk díjtartalékunk fialtatására. Ennek módja, hogy a biztosító által létrehozott különböző eszközalapok közül kedvünkre választhatjuk ki: biztonságos, átlagos vagy netán a kockázatos, ám esetleg magasabb hozamot ígérő eszközalapba fizetjük be díjunkat. Lehetőségünk van arra is, hogy befektetésünket megosszuk, egyszerre több eszközalapban elhelyezve pénzünket. Sőt – általában külön költség fejében – menet közben is váltogathatunk, át is csoportosíthatunk pénzt az alapok között.

TISZTELT OLVASÓ! Kérdéseivel, javaslataival a
Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének
Ügyfélszolgálati főosztályához fordulhat.

- Cím: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39.
- Levélcím: 1535 Budapest, 114., Pf.: 777.
- Telefon: (06-40) 203-776 (kék szám),
központi szám: 489-9100
- Személyes Hétfő: 9-19
ügyintézés: Kedd: 8-16.30
 Szerda: 8-17
 Csütörtök: 8-16.30
 Péntek: 8-12